

1.2. FELSEFİ DÜŞÜNCE

Bir Düşün

Aşağıdaki metni okuyup metinden hareketle verilen soruları cevaplayınız.

Bir arazide çalışmakta olan üç bilim insanı, şiddetli bastıran sağanak yağıştan kurtulmak için yakında bulunan bir kulübeye sığınır. Kulübede yaşayan adam, misafirlerine bir şeyler hazırlamak için salondan çıkar. Salonun ortasında yerden bir metre yüksekte duran sobayı gören bilim insanları, şaşkınlıkla bu durumun sebebini tartışmaya başlarlar (Görsel 1.1). Mimar: “Bu sobanın bu şekilde durması tamamen iç tasarımla alakalıdır.” der. Kimyacı: “Sobanın yüksekte olması, aktivasyon enerjisini düşürür böylece daha kolay yakmayı sağlar.” der. Antropolog: “Bu bölgedeki insanların eski inanışlardan gelen gelenekleri vardır. Ateşi kutsal kabul ettikleri için sobayı yükseğe yerleştirmişlerdir.” der. Tartışmada kimse birbiriyle uzlaşamaz. Bilim insanları, kendi fikirlerini doğrulamak amacıyla sobanın neden yerden bir metre yükseklikte olduğunu ev sahibine sorarlar. Ev sahibi: “Boru yetmedi.” der.

Anonim

Görsel 1.1: Yüksekte duran soba.

Sorular

1. İnsanların farklı düşüncelere sahip olmasının nedenleri neler olabilir?
2. Farklı cevapların olması, gerçeğin bunlardan biri olduğu anlamına gelir mi? Yorumlayınız.
3. Ev sahibinin doğruyu söylemiş olmasından emin olunabilir mi? Yorumlayınız.
4. Sözler gerçeğin, tahminler olacakların yerine geçebilir mi? Yorumlayınız.

Soruların cevapları aşağıdadır.

1. İnsanların farklı düşüncelere sahip olmasının nedenleri neler olabilir?

CEVAP: İnsanlar, her konuda aynı düşünmek zorunda değildir. Çünkü insanların dünyaya bakış açıları farklı farklıdır. İnsanların nasıl biyolojik farklılıkları varsa sosyolojik varlıkları da mevcuttur. İnsanların farklı düşüncelere sahip olmasının nedenleri vardır. Bunlar sosyolojik, coğrafik, tarihi, sosyal, siyasal, kültürel olarak meydana gelebilir.

İnsanların farklı düşünmesi farklı eğitim seviyelerinde olmasından kaynaklanabilir. Farklı kültürlerden beslenmelerinden kaynaklanabilir. İnsanların bir konu hakkında farklı bakış açılarına sahip olması farklı düşüncelerine neden olabilir. İnsanlar kelimelerle düşünmektedir. Farklı kelimelere sahip olan insanlar farklı düşüncelere de sahip olabilir. Bu da okumakla ilgilidir. Okumak da bir erdemdir. Okuyan insanlar farklı düşünmeye başlarlar.

2. Farklı cevapların olması, gerçeğin bunlardan biri olduğu anlamına gelir mi?

Yorumlayınız.

CEVAP: Gerçek bir tanedir ve hiç bir zaman değişmez. Farklı cevapların hepsi yanlış da olabilir. Eksik de olabilir. Bu sebeple cevapları aramaya devam etmeliyiz. İşte zaten felsefe bunun için vardır.

3. Ev sahibinin doğruyu söylemiş olmasından emin olunabilir mi? Yorumlayınız.

CEVAP:Emin olamayız elbette ama kendimiz bir yorumda bulunarak doğru söyleyip söylemediği hakkında bir fikir ortaya koyabiliriz. Emin olmak için boruları sayarız. Boru konulduğunda eğer sobanın yükseltmek için kullanılan materyale ihtiyaç duyulmuyorsa doğru söylemiş olabilir.

4. Sözler gerçeğin, tahminler olacakların yerine geçebilir mi? Yorumlayınız.

CEVAP:Geçemez . Ama yorumlayınız denildiği için şöyle bir yorumda bulunsan hiçte fena olmaz. Diyelim ki Maç sonucunu ahmin ediyorsunuz ve tuttuğunuz takım 3 -0 yenecek dediniz. Bu bir tahmindir değil mi? peki bu tahmin olacak diye bir kural var mı. Yok. Peki tahmininiz tuttu diyelim . Siz tahmin ettiniz diye mi tuttu sizce.

KAYNAK:

<https://www.yahyagungor.net/10-sinif-felsefe-dersi-kitabi-meb-yayinlari-1-unite-cevaplari.html>